

244 Megemlékezés a budapesti gettó felszabadulásának 20. évfordulójáról

A Hazafias Népfront budapesti bizottsága, a Nácizmus Üldözötteinek Magyarországi Bizottsága, a Magyar Izraeliták Országos Képviselőte és más társadalmi szervezetek vasárnap délelőtt a Goldmark-teremben rendezett ünnepi gyűlésen emlékeztek meg a budapesti gettó felszabadulásának 20. évfordulójáról. Az ünnepségen megjelent Szakassits Árpád, az Országos Béketanács elnöke, Prantner József, az Egyházügyi Hivatal elnöke, Szöcs Pálné, a VII. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, aki a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökét is képviselte.

Ott voltak a vendégek sorában a Szovjetunió budapesti nagykövetségének delegátusai és az ideiglenesen Magyarországon állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának küldötte, valamint Izrael Állam budapesti követségének képviselői is.

A magyar és a szovjet himnusz elhangzása után Sós Endre író, a Magyar Izraeliták Országos Képviselőte elnöke nyitotta meg az ülést. Bevezetőjében felelevenítette annak a húsz év előtti nagy napnak az emlékét, amelyen a felszabadított pesti gettóban 70 000 pusztulásra ítélt ember nyerte vissza a szabadságát. Ezután dr. Harrer Ferenc, a Hazafias Népfront budapesti bizottságának elnöke, majd Földes Mihály, József Attila-díjas író, a VII. kerületi népfrentbizottság elnökségének tagja méltatta a 20 év előtti eseményeket, a felszabadulás jelentőségét. Több szónok után a külföldi vendégek közül dr. Ottó Wolken (Bécs), dr. Lav Singer (Zágráb) és Frantisek Ehrmann (Prága) szólalt fel. A beteg Illés Béla Kosuth-díjas írónak a gyűléshez intézett üzenetét Horváth Ferenc érdemes művész tolmácsolta.

— A szovjet hadsereg bátran, következetesen harcolt Európa minden elnyomottjáiért, az ő rettenthetetlen bátorsága, acélnál szilárdabb elvhűsége mentette meg a bu-

dapesti gettó lakóit — írja üzenetében Illés Béla. — Éri szemtanúja és részese vagyok a gettó felszabadításának. Erre nagyon büszke vagyok.

A deszkafal áttörése után üres, néma utcákon mentek az autók. A háborúban a nagy némaság mindig ijesztő. Ez is az volt. Gépfegyvereink, fegyvereink és kézigránátjaink készen voltak. Azután... egyetlen egy ember mutatkozott. Én leugrottam a teherautóról és foszlott öltönyéről levágtam a sárga csillagot. Az autóról két cipőt dobtak le. A férfi — a csepeli gyár egykori mérnöke — nem akarta hinni, hogy ez a nagy kincs, ez mind az övé.

Pár perc alatt tele voltak az utcák. Ezrek, tízezrek, akik előbb megrémültek tőlünk, most kinyitották a szívüket.

A teherautóról nézve — fegyver a kezünkben — mindent másképp látunk. De amit akkor láttunk, az nekünk is szép, gyönyörű volt.

A Dohány utcai templom előtt valamennyien leszálltunk — bár ez katonailag helytelen volt — csak a sofőrök maradtak az autón. Százan és százan öleltek és csókoltak minket. A felszabadítottak nevettek, ujjongtak. Mi, a felszabadítók sírtunk, vagy pontosabban könnyeztünk. Igen, a világ legbátrabb katonái, a szovjet katonák sírtak. A százados — akinél a jelszópisztoly volt — olyan zavarba jött, hogy revolverével piros-zöld-piros lövéssel segítségért. Öt perc múlva négy helyen törték be a segédcsoportok a gettó falait. Akik segítünk jöttek, pár perc múlva velünk együtt sírtak.

Egy negyedóra múlva, vagy talán egy félóra múlva füstöltek a táborkonyhák.

Ez a gettó felszabadításának rövid története.

Ugyancsak vasárnap délelőtt a VII. kerületi tanács, pártbizottság, a népfrentbizottság és a Magyar Izraeliták Országos Képviselőte nevében megkoszorúzták a Westselényi utca 44. szám alatt volt gettó-kórház épületének falán elhelyezett emléktáblát

Budapestre vonatkozó újságcikkek			
Szerző: _____			
Cím: <i>Megemlékezés a budapesti gettó felszabadulásának 20. évfordulójáról</i>			
Forrás: <i>Magyar Nemzet</i>			
(Hely)	<i>1965. ján. 19.</i>	(Köt. v. füz.)	(Oldal)
Oszályozás			
Tárgy	<i>303.31(064.55)</i>		
Hely			
Idő	<i>"1945"/"1965"</i>		
Személy			
Helyszám			

(064.55)